

Lösningsskiss till tentan i Matematisk analys, del 1, 2020-01-09.

1a $z = (-1+i)^{12} \Rightarrow |z| = |-1+i|^{12} = (\sqrt{(-1)^2+1^2})^{12} = 2^6$
 $\arg z = 12 \arg(-1+i) = 12 \cdot \frac{3}{4}\pi = 9\pi = \pi + 2\pi m$, där $m \in \mathbb{Z}$

Svar: $|z| = 64$, $\arg z = \pi + 2\pi m$, $m \in \mathbb{Z}$

1b $3z - i\bar{z} = 5 - 7i$ (1)
 Sätt $z = x + iy$. (1) $\Leftrightarrow 3(x+iy) - i(x-iy) = 5 - 7i$
 $\Leftrightarrow (3x - y) + i(3y - x) = 5 - 7i \Leftrightarrow \begin{cases} 3x - y = 5 \\ 3y - x = -7 \end{cases} \Leftrightarrow$

$\begin{cases} y = 3x - 5 \\ 3(3x - 5) - x = -7 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = -2 \end{cases} \Rightarrow z = 1 - 2i$
 Svar: $z = 1 - 2i$

2 $f(x) = \frac{x^2 - x + 4}{x - 1}$ • $D_f =]-\infty, 1[\cup]1, \infty[$

• $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$ $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2 - x + 4}{x - 1} = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - x + 4}{(x-1)^2} = \infty \Rightarrow x=1$ är lodrät asymptot

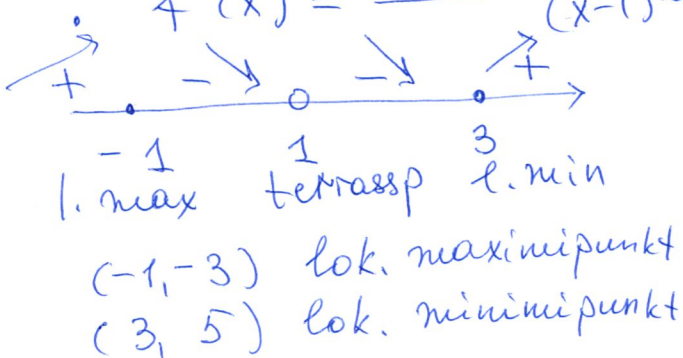
$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2(1 - \frac{1}{x} + \frac{4}{x^2})}{x(1 - \frac{1}{x})} = \infty$

$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - x + 4}{x(x-1)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2(1 - \frac{1}{x} + \frac{4}{x^2})}{x^2(1 - \frac{1}{x})} = 1$

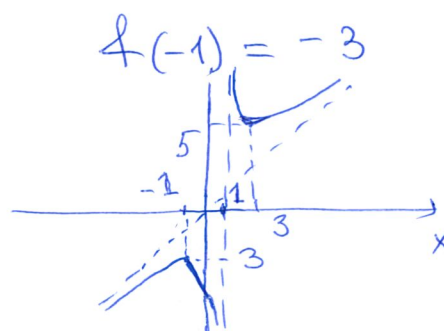
$b = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2 - x + 4}{x-1} - x \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - x + 4 - x^2 + x}{x-1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-x + 4}{x-1} = 0$

$\Rightarrow y = x$ - sned asymptot då $x \rightarrow \pm \infty$

$f'(x) = \frac{(2x-1)(x-1) - (x^2 - x + 4)}{(x-1)^2} = \frac{x^2 - 2x - 3}{(x-1)^2} = \frac{(x+1)(x-3)}{(x-1)^2}$

 -1 1 3
 l. max terrassp l. min
 $(-1, -3)$ lok. maximipunkt
 $(3, 5)$ lok. minimipunkt

$f(-1) = -3$ $f(3) = 5$
 $y = x$ - sned asymptot
 $x = 1$ - lodrät asymptot

3

$$f(x) = \ln(x-1) - 3 \ln(5-x) - 2x + 4$$

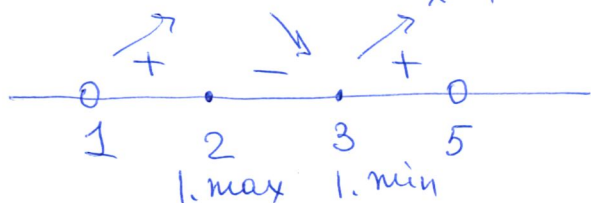
$$\cdot \mathcal{D}_f: \begin{cases} x-1 > 0 \\ 5-x > 0 \end{cases} \Rightarrow 1 < x < 5, \quad \mathcal{D}_f =]1, 5[$$

$$\cdot \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (\ln(x-1) - 3 \ln(5-x) - 2x + 4) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 5^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 5^-} (\ln(x-1) - 3 \ln(5-x) - 2x + 4) = \infty$$

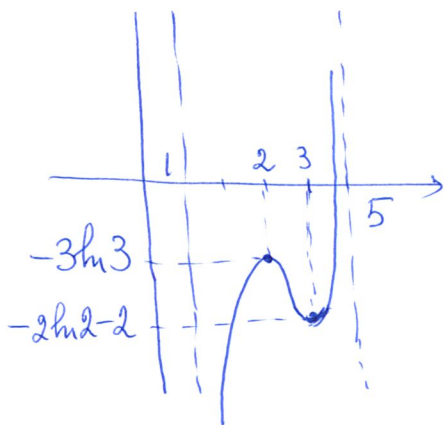
$\Rightarrow x=1, x=5$ - lodräta asymptoter

$$\cdot f'(x) = \frac{1}{x-1} + \frac{3}{5-x} - 2 = \frac{2x^2 - 10x + 12}{(x-1)(5-x)} = \frac{2(x-2)(x-3)}{(x-1)(5-x)}$$

$$f(2) = \ln 1 - 3 \ln 3 - 4 + 4 = -3 \ln 3$$

$$f(3) = \ln 2 - 3 \ln 2 - 6 + 4 = -2 \ln 2 - 2$$

f är kontinuerlig på $]1, 5[$

f är växande för $x \in]1, 2[$

avtagande för $x \in]2, 3[$

växande för $x \in]3, 5[$

Dessutom $f(x) \rightarrow -\infty$ då $x \rightarrow 1^+$
 $f(x) \rightarrow \infty$ då $x \rightarrow 5^-$

$$\text{och } f_{\max} = f(2) = -3 \ln 3 < 0,$$

$$f_{\min} = f(3) = -2 \ln 2 - 2 < 0$$

\Rightarrow Svar: Andelen reella nollställen till f är 1.

4

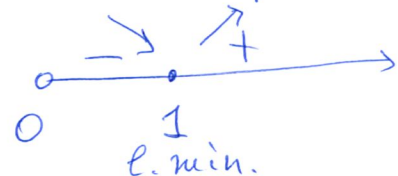
$$V = \pi r^2 h = 2\pi \Rightarrow r^2 h = 2 \Rightarrow h = \frac{2}{r^2}$$

$$A = 2\pi r h + 2\pi r^2 \rightarrow \min$$

$$A(r) = \frac{4\pi}{r} + 2\pi r^2, \quad r > 0$$

$$A'(r) = -\frac{4\pi}{r^2} + 4\pi r =$$

$$= 4\pi \frac{r^3 - 1}{r^2} = 0 \Leftrightarrow r = 1$$

$$A_{\min} = A(1) = 6\pi \text{ (a.e.)}$$

Svar: $A_{\min} = 6\pi \text{ a.e.}$

5a) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 5x + 6}{x^2 - 2x} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(x-3)}{x(x-2)} = -\frac{1}{2}$

5b) $\lim_{x \rightarrow 0} e^{\frac{\sin 3x}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0} e^{\frac{\sin 3x}{3x} \cdot 3} = e^3$

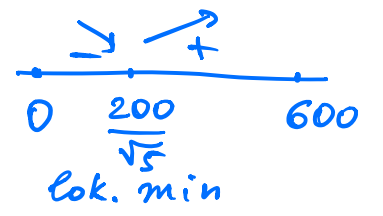
5c) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x - 3e^{-x}}{x + 5e^{-x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x(1 - \frac{3e^{-x}}{x})}{x(1 + \frac{5e^{-x}}{x})} = 1$

6) Svar: a) $-\frac{1}{2}$, b) e^3 , c) 1.

$T(x) = \frac{600-x}{3} + \frac{\sqrt{100^2+x^2}}{2} \rightarrow \min$
 $0 < x < 600$

$T' = -\frac{1}{3} + \frac{1}{2} \frac{x}{\sqrt{100^2+x^2}} = 0 \Leftrightarrow -\frac{2\sqrt{100^2+x^2} + 3x}{6\sqrt{100^2+x^2}} = 0 \Leftrightarrow 3x = 2\sqrt{100^2+x^2}$

$\Leftrightarrow \begin{cases} 9x^2 = 4(100^2+x^2) \\ x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 5x^2 = 4 \cdot 100^2 \\ x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow x = \frac{2 \cdot 100}{\sqrt{5}}$

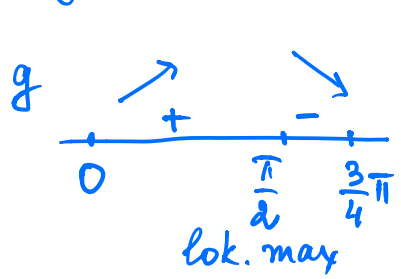

$T_{\min} = T\left(\frac{200}{\sqrt{5}}\right)$. Svar: Helena ska gå $600 - \frac{200}{\sqrt{5}}$ m längs AC, sedan $\frac{300}{\sqrt{5}}$ m går hon i parken.

7) $f(x) = \frac{\cos x}{x}$, $0 < x < \frac{3\pi}{4}$. $f'(x) = \frac{-x \sin x - \cos x}{x^2} = -\frac{x \sin x + \cos x}{x^2}$

Sätt $g(x) = x \sin x + \cos x$, $0 < x < \frac{3\pi}{4}$. Vi vill visa att $g(x) > 0$.

$g'(x) = \sin x + x \cos x - \sin x = x \cos x = 0$ om $x = \frac{\pi}{2}$

$g_{\max} = g\left(\frac{\pi}{2}\right) = \frac{\pi}{2}$ $g(0) = 1$,

$g\left(\frac{3}{4}\pi\right) = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{3}{4}\pi - \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{\sqrt{2}}{2} \left(\frac{3}{4}\pi - 1\right) > 0$

Då ser vi att $g(x) > 0$ för $0 < x < \frac{3}{4}\pi$

Ur den följer att $f'(x) < 0$ för $0 < x < \frac{3}{4}\pi \Rightarrow f$ är strängt avtagande $\Rightarrow f$ är omvändbar. Notera att $f\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0$ och

$f'\left(\frac{\pi}{2}\right) = -\frac{1}{\pi/2} = -\frac{2}{\pi} \neq 0 \Rightarrow$ Enligt satsen om derivata

för f^{-1} får vi $(f^{-1})'(0) = \frac{1}{f'\left(\frac{\pi}{2}\right)} = -\frac{\pi}{2}$. Svar: $(f^{-1})'(0) = -\frac{\pi}{2}$